

Utdrag ur: Per-Johan Ödman och Mats Hayen, *Främlingar i vardagen. Liv och pedagogik på Stora Barnhuset i Stockholm på 1700-talet*, Stockholmia Förlag 2004

Om barnhusbarnet Margareta Myrman

Född: Omkring 1744.

Margareta Myrman var dotter till "gamle" ullkammaren Lars Myrman. Hon skrevs in på barnhuset den 21 november 1754. Någon tid innan inskrivningen hade hon erhållit underhåll genom Politikollegiets försorg.

Den 13 januari 1757 skickades hon tillsammans med tre andra flickor till kamelgarnsrederiförestånderskan Magdalena Rammot. Den långa och otympliga titeln betyder ungefär förestånderska vid spinneri där kamelgarn (av fr: camelot) tillverkas.

Hos Rammot blev hon bara ett drygt ett halvår. I slutet på oktober 1757 skrevs hon, av okänd anledning, in igen.

Efter ytterligare nästan två år på barnhuset skickades hon i september 1759 till hustrun Sigrid Moman för att bli piga.

Från samma tid som Margareta skrevs ut från barnhuset finns en mantalsuppgift som berättar om hennes föräldrars situation. Den 60-åriga ullkammaren Lars Myrman bodde då med sin 50-åriga hustru i en trästuga i vid Danvikstull. Hos dem fanns även släktingen och klädmakargesällsänkan Anna Myrman, 30 år. Hon hade en son på tretton år och fick fattighjälp från Politikollegiet.

Under 1760-talet har Margareta Myrman med all sannolikhet arbetat hos skilda husbönder som piga eller jungfru. Som sådan gifte hon sig nämligen den 24 januari 1768. Hennes brudgum var den österrikiske handelsmannen Michael Sebastian Span.

Handelsmannen Span var protestant trots sin katolska hemort i Österrike, Ebersberg an der Enns. Han hade kommit till Sverige med hustru och två barn för att i frihet kunna utöva sin religion. Hustrun hade dock snart drabbats av långvarig sjukdom och dött. Detta hände bara kort innan Span gifte sig med Margareta. Förmodligen arbetade Margareta i hans hushåll vid hustruns död. Det är den mest självklara förklaringen.

Bara några månader efter giftermålet beslutade sig Span för att återvända till Österrike. Där fanns – eventuellt – ett inestående arv som väntade på honom. Men när han lämnade in en ansökan till överståthållarämbetet om respass för sig själv och sin nyblivna hustru, fick han avslag. Motiveringen var att man inte kunde tillåta utresa på obestämd tid för hustrun. Honom själv kunde de inte hindra eftersom han inte var svensk undersåte. Man var i ledande kretsar i Sverige vid den här tiden djupt bekymrad över den förhållandevis stora utvandring, som man ansåg förekom. Det är förmodligen förklaringen till avslaget. Span lämnade på grund av detta in en nådeansökan till kungen, vilken också är källan till de ovan refererade uppgifterna. I den skriften nämndes bara Margareta indirekt, bl.a. när han berättade att hans omständigheter efter sin första hustrus frånfälle tvingat honom att "ersätta min avlidna kära hustrus ställe, med en annan värdig kvinnsperson genom det heliga äktenskapsståndet".

Ärendet behandlades i rådkammaren den 14 april 1768. Man beslutade att Span skulle få ställa borgen för sin svenska hustru. En vecka senare ankom beslutet till överståthållarämbetet och kort därefter erlade Span den påbudna borgen. Den 22 april kunde han och Margareta sedan "förpassas" till Köpenhamn.

Margareta Myrmans vidare öden är okända. Hennes far avled som allmosehjon i Katarina församling den 8 maj 1770, två år efter sin dotters avresa.

Kända yrkestitlar: Jungfru 1768, handelsmanshustru 1768.

Gift: Ja.

Död: Okänt datum (högsta kända ålder 24 år).